

Societatea Redactorului

si
Cancellaria Redactiuniisi in
Strat'a tragatoriului [Lă-
văzutoxa], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decât numai de la corespun-
dintii regulari ai „Fede. ationii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiuni:

Pre trei lune . . . 8 fl. v.
Pre siesc lune . . . 6 „ „
Pre anul intregru . . . 12 „ „

Pentru Romanii:

pre a. intregru 30 Fr. = 30 lei a
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 „ 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taga a tim-
brale pentru fiesce-cars publici-
ciane separatu: in loonlu deschisu
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 19./31. dec. 1872.

In urmare scriisorii cerculari a ministrului de interne, mai multi pref-cti districtuali (comiti supr.) vediundu-se a nu fi in pozitiune d'a potè implini tote câte li cere ministrulu prin ordonatiunea sa, si ar fi cerutu „demisiunea“ d'ce offi- ciosulu diariu „Pesti Napló“ care totodata apos- trofedia pre acei pref-cti, observandu-li că ei insi- si se acusa cerendu-si demisiunea, pentru că ministrulu i-a provocatu la implinirea detorintiei lor. „Dar pentru ce luara pana acum]— intreba, „P. N.“ aci d'ni pref-cti „grassele salarie“ de la statu daca insi-si marturisescu că nu sunt in pozitiune d'a-si implini detorintiele? Dora pentru că se consume in strainetate lef'a primita pentru nelucrare? Noi intrebamu pre cei de la „P. N.“ pentru ce ingrassia guvernulu trantorii in tote ramuri'o ad- ministratiunii publice? pentru ce credia cu re- dicata sine our: la tote ministeriele? si relativu la comiti supr. pentru ce nu cassedia entia sine ne- cessitatea existentia, ci inca le inmultiesce prin comiti supr. ai cetatiloru, — cari avendu a supraveghia administratiunea a câte cinci ora- sielle, celle mai multe trenturose, si forte indepar- tate unulu de altulu insu-si guvernulu i pune in- tru imposibilitatea d'a-si potè plini detorintia. In care orasiellu, d'intre cinci, se resi da comitele supr. orasianescu? intrebamu noi pre Dlu ministru de interne Sau dora comiti supr. ai dsalle possu- d' cilitatile renumitoru escamotori Cagliostro si Fi- ladelphi? despre cari se d'ce că ar fi essitu de una data pre trei porte alle orasiului, prin urmare ar potè reside d'odata in trei orasielle, dar si ace- sti escamotori numai in trei locuri potea se fia presentu d'odata. Ce voru face inse Filadelphii si Cog- liostri Dlu Vili Tóth, cu celle lalte doue orasielle si cu presentia simultana intr'insele? Acestu i-osbronismu nu este datu escamotoriloru spani ai dsalle si dieu tre- bue se recunoscemu adeverulu ce jace in observatiunea, ce cu unore spinosa se d'ce că facusse unulu d'intre comiti supr. cei atinsi cetindu ordenat u- nea ministrului Tóth; dracosulu spanu ar' fi d'fssu adeca, pentru buna administratiune se cere mai nainte de tote unu harnicu — ministru de interne. Malitiosa observatiune, dar' nimerita. De altmintrea: institutulu trantoriloru spani delen- dum esse censemus. Sufletulu adminis' ationii in districte sunt vice-comitii, acesti-a se aiba agen- dele pref-ctiloru, era in cetati primarii, ajunga aceste functiuni si se nu se sustiena mai de parte demnitati scumpe vistieriei statului si de neci unu folosu administratiunii publice.

Proiectulu de lege relativu la incorporearea acelei parti d'in confinele militari (graniti) ce se va annessa immediatu Ungariei. este, precum se afirma gata si pre calle d'a fi sumpusu approba- rii consiliului ministeriale, care apoi are a-lu pre- senta camerei spre adoptare. Se d'ce, precum s'a mai d'fssu inca si mai nainte, că unu nou comitatu se va infintia d'in acellu territoriu, era celle lalte parti se voru incorporá comitateloru vecine. Cre- demu că acestu nou comitatu va fi allu Vulcanu- lui si se va forma d'in comunitatile fostei legiuni romane banatice de Caransebesi cari cu occasi- nea delimitarii intre Turci'a si Austri'a se luasse de la Romanii si trecussu sub numire de „parti revindicate“ in posesiunea Austrii, la cari inse comissarii romani, pare-ni se la an. 1869. (andu cu comisiunea: Beldi, Negri Donici) formasse pretensiuni de dreptu, precum si a supra unoru parti d'in tinentulu Branului si in secuime spre marginile Moldovei.

La sficiosele desmintiri alle organeloru offi- ciose ostrunguresci, ducele de Grammont respunde „La 28. iuliu, 1870. soli'a austriaca mi-a comunicatu doue depesie cu dat'a 20. iuliu, alle guvernului seu, lasandu-ni-le spre decopiere. Un'a prolamá ne tralitatea si era menita a se publicá intru intiellegere cu noi. Cealalta, spre a se inla- turá ori ce neintiellegere precis si forte esplicita, a fostu comunicata asemene in St. Cloud si altoru membri ai guvernului fr. acest'a nu sa publicatu si contineá passulu citatu de mine „Bicvoiesce a repeti imperatului (Napoleonu III.) si ministriloru sei, că noi (Ostunguri'a prin Beust.) caus'a Francei o consideramu de a nostra.“ etc.

Va sa d'ca D. Grammont persiste a affirmá că astfelu assecurarea ajutoriului d'in partea Aus- triei i-s'au facutu in doue conduri si s'a confirmatu (autorisatu) de a dreptulu de cãtra mini trulu de esterne D. Beust. — Apoi inchiaia lung'a scris- sore, adressata contelui Loru, cu intrebarea „ade- veratu e. au nu, că Austri'a ni-a promisau ajuto- riulu seu in reabellulu de la 1870? — A un c d'ce guvernulu ostrungurescu la aceste descoperi- ri? Pana acum nemica de a dreptulu; foia offi- ciale tace, se sverblesce inse officios'a „Nou'a Pressa Libera“ (libera, intru câtu este libera pãtru grasse subventiuni a servi deodata si Austriei si Prussiei, adeca libera ca femeile lib re) si se silesce a constata f'cia cu affirmationil: lui Grammont că Austri'a ar' fi declinat u cererea lui Napoleonu pentru ajutoriu armatu Atunci L'etour d'Auvergne (solu la curtea de Vienna) c rã ca Austri'a se nu proclame cellu pucinu neutralitatea sa, pentru că Prussia ingrigita de unu atacu d'in dosu se nu pota intorce tote poterile salle in contra Francei. Asupra acestei cereri se tienu sub presidiulu im- peratului Franciscu-Iosifu consiliu ministeriale, la care luara parte: Beust, Andrassi, Potoschi. Resul- tatulu fu: declinarea cererii francese si annuncia- rea neutralitatii in Berliu si Paris. Era cuvintele citate de D. Grammont, ar' fi numai nesce espres- siuni de politetia, adeca una formula de cortenire pentru refusarca d'a tainu neutralitatea. In fine că depesi'a lui Beust cuprinde numai promisiu- nea de intrevinre diplomatica, ce inse, fiind ca Angli'a nu vrea se o spriginesca, au remasu si acest'a nefacuta. — D'in acesta desmintire numai atã'a intiellegemu că Austri'a dupa ce recunoscú bine situatiunea si vediu pre Franci'a deplinu izolata, fu destulu de prudente a si trage cod'a intre peciorele neutralitatii buerosu de sila, dar' cu incoragiarea si promisiunile anterio, cum stã treb'a? despre acestea cocan'a „Nou'a Libera“ cu m ralitate dubia, nu vre se scia si nu spune chiaru nemica, prin urmare lumea nu va incetá d'a vorbi de perfidia ostrunguresca, pana ce nu se va face lumina si inca deplina in acesta scarbosa cestiune.

Totu acestu intiu organu allu ministeriului c'slaitanu d'ce, relativu la reform'a electorale, ce se intendedu, că nou esperimentu. a supra dreptu- lui de autonomia a dietelor provinciali d'in feri- cit'a Cislaitania, că in urmare alegeriloru directe si legea ostrunguresca (dualistica) despre delega- tiuni inca trebuie modific ta si favorita a doi tti- toi nu se multumesc cu modificatiunea că drep- tulu alegerii delegatiloru, de la deputatii camere- loru se se treca la deputatii tierreloru resp. ceea ce este una consecintia naturale, nu, ci „Libera“ in libertatea ei de hetera; merge pana a pretinde ca „federalismulu“ se fia gonitu chiaru si d'in delegatiuni, adeca constituinea del gatiuniloru se depinda de la bunu placulu majoritatii Reichs- rathului Acestu a dara ar' fi espedi ntulu d'a in departá chiaru si umbr'a federalismului. Ma e frica acest'a de fed. ralis-mu! Inse de ce ve temeti nu veti scapá dualistiloru centralisti!

Adunarea deputatiloru Romaniei.

Siedinti'a de Luni, 27. noemvre 1872.

(Fine.)

D. N. Cretulescu, ministru de lucrari publice, declara că la 1864 d-sea a fostu celu ce a propusu proiectulu de lege pentra alegerea mitropolitiloru si episcopiloru: d. Cogalniceanu n'a facutu de catu s'adere la ea. Pentru impre- giurari de prisosu a le espune acum, d-sea a facutu acelu proiectu, a carui respundere o ie.

D. Cesar Bolliac arãta, că c vintele d-lui N. Cretulescu sunt un verdictu, care lumineza cestiunea. D-sea sustene, că nici o data n'a fostu si nu este cestiune internati- onale cestiunea religioasa. I pare reu, că se pronuntia aseme- nenea cuvinte aci, unde se facu legile: strainii potu se se serve cu densele in contra nostra. Vremn beserica libera in statu liberu? Atunci de ce nu suprimemu ministeriulu cultelor, că in Americ'a? Nu se pote dara dice la noi, bi-

*) A se vedé nrii 21 și 22 si „Fed.“

serica libera in statu liberu, la noi, unu poporu totu dá-una unitu cu biseric'a si, unde cultulu e lagutu cu instructiunea. D-sea dara respinge in totale proiectulu si a nu s'admite, că totu ce a popitu, botezatu, cununatu seu ingropatu actualii prelati e necanonicu, aru fi absurdu si aru aduce agitatiune grava in spirete.

Se temem. Tall del... nu s'aru gasi cine se respunda cá alta data, séu pote s'aru gasi chiaru.

(Interuperi).

D. Costa-Foru. Protestamu. Se va gasi cine se respunda.

D. Lascaru Catargi (sberandu). Ceru, d-le presindinte se-lu-chiami la ordine, că-ci ese d'in limitele discutiunii.

D. C. Bolliac. Amu disu, ca ministrulu.

D. Lascanu Catargi. N'ai disu ministru! Chiamatli lu-la ordine, d-le presedinte.

D. Bolliac. Amu disu, că se va gasi; d'in contra, amu facutu complimentu guvernului, dara nu l'amu atacatu.

Presedintele D. Ghica. Daca d. ministru nu erã dis- tratu, observá domnului Bolliac ca 'n Tierr'a romanesca se va gasi totu-de-una cine se respunda patriarcului.

D. Costa-Foru. Asia, asia.

Siedinti'a se suspende pe 5 minute.

La redeschidere continue discutiunea generale.

D. M. Costachi, ministrulu justitiei, regreta că, intr'o cestiune religioasa, care nu pote fi patrimoniulu nici alu guvernului, nici alu camerei isolate, discutiunea a luat u unu caracteru violinte. Camera si guvernulu se potu intelege liniscitu, fa'a se nasce discordii c'o asemenea ocaziune. Asta-di guvernulu si Adunarea sunt statornicu in traditiunii ele forméza unu capitalu morale, care nu se pote arunca cu dispretiu. Cãtu despre cuvintele d-lui Pogoru, negresitu, că int'o tierra, in care e garantata libertatea consciintiosa, ori- cine pote avé diferite pareri religioase: guvernulu inse nu pote avé de câtu opiniunile secularie. Au fostu ministri rom- mâni de alte confessiuni, si cu tote astea ei au sustienutu credintiele nostre traditionale; asemenea si in Franci'a, d. Guizot, unu protestante, a susienutu mantinerea papei la Roma, si acest'a numai pentru interessulu societatii fran- cese.

Cãtu despre banuielele d-lui Bolliac, guvernulu va scf totu-de-una se si-faca detori'a. Prin urmare roga pre Adu- nare se inchida discutiunea generale.

Puindu-se la votu, discutiunea geuerale se inchide.

Se pune la votu luarea in considerare a proiectului, si se voteza cu unanimitate.

Se da citire art. I astu-telu formulatu in proiectulu vo- tatu de senatu:

Art. I. colegiulu electoralu alu mitropolitiloru si epis- copiloru se compune:

a) D'in membrii mitropolitii si episcopi eparchiotti d'in Romanii'a.

b) De toti archiereii titulari aflati in Romanii'a. romani seu naturalisati romani.

c) De o delegatiune, diumetate d'in senatu si diume- tate d'in camera, trasa la sorti in numeru ecuale cu alega- torii coprinsi la liter'a a si b.

e) La casu cându alegatorii de la aliniatale a si b voru fi fara sotiu, atunci camera deputatiloru va dá unu alegatoriu mai multu.

La aceste comisuniunea a modificatu liter'a c astu- felu.

c) De o delegatiune d'in senatu, aleasa d'in senatori ortodossi in numeru ecuale cu alegatorii coprinsi la liter'a a si b,

S'a adausu:

d) De o delegatiune d'in camera, aleasa d'in deputatii ortodossi in acelea-si numeru.

Opiniunea minoritatii, formulata de d. A. Florescu, e că toti deputatii si senatorii, afara de cei eterodossi, si ie parte la alegere.

D. N. Blaremburg sustiene ultim'a parere a mino- ritatii.

Beseric'a coprinde dogmele, care e de domeniulu con- sciintiei, si cultulu esterioru, in care poterea civile are drep- tulu a se amestecá.

Dupa constitutiune, mitropolitii si episcopii suntu rep- resentanti permanenti si de dreptu al natiunii in senatu. Ei dara trebuie se fia alesi astu-felu in catu se aiba sanctiunea tierrei prin camere.

D-lui G. Bratianu i va citá pre d. Scopis, autorele legislatiunii italiene, care areta, că chiaru papii s'alegeau

de popor în timpul trecut, p.e. cum probeza epistolele sântului Ciprianu.

Legislațiunea sasona vorbeste asemenea de episcopi aleși de popor.

Dupa datinele noastre, gasim în Iordache II că, la moartea mitropolitului, domnului chiamă tier'a se alege altul.

Alt'a e alegerea, alt'a e chirotonirea. Noi nu ne amestecam în chirotonire, ci în alegerea administratorilor suveriori ai clerului.

D. Tell a declarat, că s'a convertitu: l'amu rogă se merge mai înainte pe calea Damascului și se primesca amondamentele camerei.

D. G. Brateanu combate amendamentul. D-sa areta, că mai multu protesta de catu combate, ca-ci scie dinainte ca Adunarea vră se face d'in biserică o instituțiune politica. D. Tell nu trebuia se cedeze atatu da lesne acestei camere, că-ci d'intr'acest'a nu se pote face o cestiune ministeriale, inse a cedatu că se scapam o data d'in anomalia. Daca d. Tell gasia aderenti la parerea d-sele, lupt'a devenia forte. Dac'amu consultă poporul, care merge la beserica, amu vedē, că elu nu e de parerea, ce se manifesta în camera. Biserica primitiva n'a ramas intacta, ci s'a transformatu prin canone, prin urmare asertiunea citata d'in d. Sclopis nu si-are loculu. De ce se damu ocaziune a se dice, că suntemu o biserică desidenta? Poporul va dice că s'a luatu besericea valoarea și prestigiulu și va conservă camerei una profundu resimțimentu. D. Pogoru n'a facutu bine se citeze nume, că ale lui Renan, Strauss, etc.

D. Bollac. În beserica se citeza și draci.

D. G. Bratianu, terminându, apela la camera se nu distruga discussiunea, eru la d'in contr'a apelulu seu se remăie, că o protestatiune.

D. D. Vasescu arăta că e bețrănu și aprăpa de mörte, inse la patulu mortii d-săle n'ar' dorī nici o data se asiste preoti chirotoniti de d. G. Bratianu.

Dupa ce arăta sistemele espuse, d-sea sustene pre celu d'in urma, alu alegerii largi, basata pe traditiuni.

Mitropolitii și episcopii suntu functionari ai statului: asta-felu i considera d-sea. Nu suntu numai parenti sufletesci, ci în acela-si timp si functionari cu drepturi si roluri politice, că si preotii. Sistem'a mista nu mai are dara locu. Mitropolitii și episcopii trebuie se reprezinte dorint'a nationale: cându voru fi aleși în modu mistu, acēst'a nu se va realiză. Numai camera pōte se'i alēga, că-ci în dreptu ea reprezinta tier'a. Se dice în proiectu, că numai o delegatiune d'in camera se iē parte la alege. Acēsta combinatiune nu e conforma cu ratiunea, că-ci nu e nici unu motivu pentru care se se fractioneze camera. Terminandu, d. Vasescu sustene a nu se tinē comptu de canone, ci de interesele nostre nationale, alegundu-se mitropolitii și episcopii de tota camera și de totu senatulu.

D. Iepurēnu arăta ce în trecut eră o sigura Adunare, pe cându adi suntu doue, și senatulu nu va primī se fa absorbitu de marele numeru alu membriloru camerei. Resulta dara că, pe cându camera va decide se iē parte la votare, senatulu se pote se nu primēca acēst'a sistema. Cātu despre teori'a d-lui Vasescu, ea vră se reduca rolulu mitropolitilor și episcopilor la cel'a de prefecti sēu sub prefecti.

D. Vasescu. Nu. Ministrii.

D. Iepurēnu. Eia si ministrii. Adica e mai mare onore? Prin urmare noi suntemu mai ortodossi mantiindu nalt'a misiune a acestoru prelati, pre cari nu vremu se i facem aginti subalterni.

D. N. Blaremburg aminteste d-lui Iepurēnu, că constituțiunea, pentru vacanti'a tronului, prevede votarea senatului impreuna cu camera: în gramada. Eta dară, că amendamentul ce combate d. Iepurēnu nu propune ce-va nou.

D. V. Boarescu sustiene articulu maiorității comisiunii. D-sa explica că în acea alegere nu va fi preponderante elementulu clericalu, ci, conformu traditiuniloru, va fi predominante celu laicu. Pre candu clericii voru fi 20 de membrii, senatulu va dă o comisiune alēsa de 20 membrii, ēru camera alti 20. Deci elementulu clericalu e o treime, ēru celu laicu doue treime. La inceputu alegerea eră generale, se facea de popor, impreuna cu clericii. Mai tārdu, cu progresulu sciintiei și cu modificārile spiretului, venira diferite scāmbari, ast-felu în cātu adi nu ne potemu oprī la ceea ce eră la inceputu. Ceea ce propune maioritatea comisiunii e justu, că-ci se admite elementulu laicu mai mare, cu atātu alegerea va fi mai buna. Si apoi cine sun' acei laici? Deputati, alesi de camere, adica o indouita alegere, ceea ce ne da destula garantia. Si acēst'a e conforma si cu constituțiunea nostra. De ce se nu primēca camera acēsta mesura? Ce i s'ar impută? Că numerulu nu e mai mare. Si apoi si argumentulu d-lui Iepurēnu si-are valere: 20—30 de senatori snnt pre pucini pre langa 100—200 de deputati și senatulu nu va primī acēsta negatiune a independintiei sēle.

Cestiunea nu e internationale, cum a disu d. Tellu; inse nici mitropolitii și episcopii nu sunt functionari, cum a disu d. Vasescu. Poporul e religiosu și trebuie se i se dăe garantie despre independint'a siesloru ei, ēr' camera si guvernulu trebuie se tiene comptu si despre unitatea bisericiei orientale, despre bunele relatii cu cele-lalte bisericii. Art. I. corespunde acestui scopu astu-felu cum lu-propune comisiunea și cum roga pre camera a lu-primi.

Discussiunea se inchide.

Se pune la votu amendamentul d-lui A. Florescu, că integ'a camera și integru senatulu, afara de membrii eterodossi, si iē parte la alegerea mitropolitilor și episcopiloru, impreuna cu arhierii titulari și se primesce cu 44 bile albe în contra 43 bile negre.

Sedint'a se redica.

„Romanulu.”

Brasiovu, in 22 dec. 1872.

Domnele Redactoru! De multu nu ti-am scrisu. Adeverat'a cauza fū, că nu avui ce se-ti scriu. Cetatea nostra, de candu trecura alegerile pentru diet'a Dvostra d'in Pest'a si-imbracă d'in nou monoton'a avuta mai uainte; negotiatorulu s'a reintorsu la tāraba, croitorulu la acu si pantofariulu la calapodu. Totu ce mai electricisă animele erau vestile despre mari acte nationale, cari se patreacu în vecinulu districtu alla Fagarasiului. La potu afirmă, că fagarasienii nostri, voiu se dīcu romanii d'in districtulu Fagarasiului erau obiectulu discursului nostru în tempulu d'in urma. Toti acceptam cu sete invingerea cea mare, ce avea se o secore districtulu romanu allu Fagarasiului în contra fortiei celloru de la putere, — toti acceptam se vedemu victori'a celloru ce decretara, spre a sustienē onorea nationale, de doue ori passivitatea absoluta pentru acellu districtu.

Resultatulu fū preste acceptare; romanii se impartira în trei caste, pucini nu se dusera la urna, pucini votara pentru candidatu romanu, ēra multimea — dī multimea romanesca — votă pentru Mădai și Teleky.

Multu ne întrebaramu, că cum s'a potutu acēst'a? Omenii d'in vecini inse ni spunu urmatoriile cauze, prin cari se aduse acēsta pata, pre carea tota ap'a Oltului nu o pote aterge de pre districtulu Fagarasiului. Ei spunu 1. că passivistii au decretatu, una parte cu cugetu sinceru, alta parte cu cugete rezervate, passivitatea absoluta. Cei cu cugetu sinceru apoi n'au lucratu nimica spre a cascigă si poporulu pentru conclusulu lor; cei cu cugete rezervate au folositu ocaziunea retragerii celloru buni, spre a duce pre cei slabi la butea lui Mădai și Teleky.

2. Partit'a pentru alegerea a duoi romani, punendu-si candidatii sei, i-a lassatu în vo'ra sortii, daca voru est, bine, daca nu, se voru blamă si ei d'impreuna cu noi. Aceste doue peccate fure apoi spriginite prin:

3. Baniii candidatiloru magiari. Corruptiunile si cumperarea de suflete se se fi intemplantu intr'unu modu ne mai auditu pana acum. Mi gretia se infiru aici tote ticolosele, căte se povestescu prin piat'a Brasiovlui despre tergurile de suflete d'in tier'a Oltului; si de altmintrelea, corespondentele X. d'in Fagarasiu allu „Gazetei Transsylv.” ni promitte a comunică tote aceste publiculu romanu. Aici voiu face mentiune numai de unu discursu interesantu, intemplantu la una gara a drumului ferratu, în 12. oct. 1872, între duoi magiari. Duoi amici ai mei calletoriaru pre callea ferrata de la Sabliu cātra Alba-Iuli'a. În gar'a acestei statiuni se dă josu d'in una trasura cu patru cai unu omu ca de 50 de anni, cu pantofi de lacu, și dupa dinsulu unu allu duoilea, micu de statura, bine-nutritu și rosu în facia, Primulu pare a fi proprietariulu ore-carei moste, ēra allu duoilea economulu de la acea mosta. Stepanulu se urcă intr'unu coupē de prim'a classa, ēra ispravniculu inchise cu respectu usi'a dupa d'insulu, si-inclină capulu mai pana la pamentu si voii se se departe. Intr'acēst'a ferest'r'a vagonulu se deschide si una voce imperiosa rechiana pre ispravniculu la vagonu, fara a-lu numi pre nume. Cei duoi amici ai mei stau în ferest'r'a vagonulu vecinu și fuma sugari. Curiositatea inse li trase atentiunea nouii calletori, între cari apoi avū locu urmatoriulu discursu, Domnulu: Du-te, cum ti-am spusu, fora intārduare la Fagarasiu, vorbeste cu omenii acei-a, pre cari degi i-a cascigatu; trebuie facute tote că eu se reea. Ispravniculu: Bine Mar'a ta. Domnulu: Dar' aflatu-ai omeni în cari se te poti increde? Ispravniculu: Mai multu de cāti mi trebuie. Domnulu: Dupa cum ti-am mai spusu, ti-dau plenipotintia nemarginita, de a spesă atāt'i'a bani, cāti vei află de lipsa, că-ci eu trebuie se cu reesu totu pretiulu. Isprav.: Pricepu, M'aria Ta. Domnulu: D'in nou ti-ropetu, dă bani d'in greu mai cu seama la cei cu influintia la popor; platesce bine, ca se nu dica, că suntemu sgarciti. Isprav.: Incede-te în mine, Mar'a Ta, sciu eu cum trebuie se procedu.

Cei duoi vorbiau cātu se pote de tare, că-ci cellu d'in vagonu se pare a fi binisoru surdu. Amicii mei, pre cari discursulu i interesă se prefacura că lu precepu ce se intempla în giurulu lor, cunoscera inse bine, că domnulu de sub nr. 1. trebuie se fia cōntele Teleky Sandor, unulu d'in candidatii d'in districtulu Fagarasiului, ēru acum se-esplica si mai bine caus'a reesfiei dinsulu de deputatu și caderea contra-candidatulu br. Ursu.

Neamtiulu batū clopotulu, masin'a fneră si vagonule se pusera în miscare intrerupendu discursulu celloru duoi domni magiari spre necadulu celloru duoi spectatori.

Cei duoi amici calletorindu, multu si-batura capulu, că cine se fia omeni cei de influintia la popor, pentru a caroru cumperare se pregatea arvun'a. Unulu afirmă că între omenii poporulu d'in Fagarasiu Dlu d'in vagonulu nr. 1. nu va potē cumperă vendiatori de oporu; celu-a-laltu, care se vede că cunoscă mai bine pre fagarasieni, afirmă că va capotă mai multu de cātu i trebuie. — Acum candu cei duoi amici se intalnescu unulu cu altulu, cellu reu-credintiosu

zimbescu cātra cellu bine-credintiosu cu verbele: Nu ti-am spusu; — ēra acēstu-a pleca capulu si redica d'in umeri.

Preandū se intempla lucruri nesperate în districtulu Fagarasiului, precandū se face acolo atāt'a larma fora fapte, sasi nostri circumspecti și prudenti, dupa cum sunt, se pregatescu în tacere pentru organizatiunea fondului reg. Ei, cari pana acuma au folositu singuri averile colosale alle comunelor, se temu că dupa nou'a organizatiune voru primī si romanii influintia în cauzele comunelor; — averile comunale, cari la unele comune constau d'in cāte 40—50 de mli floreni venitu annualu, incepu a le donā pre la besericele loru. În zadaru protestedia bietii romani, nimene nu-i asculta. Puterea este în man'a acelloru-a cari facu dreptatea.

Gimnasiulu romanu d'in Brasiovu, înainte carui-a se afla o livade comunale larga, se spune că ar fi cerutu de la comun'a Brosiovlui se-i dēe una particea, d'in acea livade spre a-si redicā acolo una scola de gimnastica. Inse i s'a refusat. Eia acuma se spune, că sasi aru voii se-si face pre acellu locu unu lacu, spre a avē unde se se dēe pre ghiacia. Dac'a acēst'a se va realiză, studentii voru avē d'in ferestrele gimnasiului unu spectacolu frumosu înainte loru, apoi sub prelegeri și pucina distractiune, ca se nu li fia legata atentiunea totu de secaturile acelea de studee. Sasi nostri se ingrigescu pentru tote.

Me voiu iugrigi ca acte de bunavoint'a loru cātra noi din in candu candu se ti-le comunica, si Dtale, Dle Redactoru, ēra acuma inchiaiu cu atāt'a.

Coresp.

Top'a-Desiarta. 10. dec. 1872.

Stimate Dle Redactoru! Sortea nostra în presentu e forte trista, demna de compatimitu. Nu numai limb'a nationale, ci chiaru si religiunea ni e amenintata de cātra ocarmitorii dilei. Spre adevieria celloru dīse permite-mi, Stimate Dle, a aduce la cunoscint'a stimatulu publicu în pretiutulu diariu ce lu redactati, urmatoriulu casu demnu de tota condemnarea.

În cerculu nadasielului ungurescu, comit. Clusului e denumitu de esecutore de dare Leopoldu Höhn, sassu de origine, inse acum unguru, sub absolutismu a fostu subcomissariu la Hid'a, comit. Dobăcei, unde, dupa ce poporulu se mantui de densulu, integru cerculu a adusu sacrificiu la altare. Dupa absolutismu a fostu jude procesuale în cerculu Nadasielului, mai nsinte alu Feiurdului, inse facundu forte multe fora-de-legi si descoperindu-se fa demissionatu, se intielege, fora lefa. Nu mi scopulu a-i deserie biograf'a care e destulu de inegrita si paccatosa, ci me voiu margina a spune numai atāt'a, că, că se nu fia fora oficiu, l'au pusu esecutore de dare, aici unde a fostu jude procesuale.

Acum lu vedemu figurandu că o persona deintre cele mai apesstorie de popor: atātu în privint'a limbii nationale si a religiunei, cātu si mai tare în privint'a materiale a asupritulu popor, care geme sub arbitruulu acestui omu fora simtiu uman.

În anul ce espira numai de 6 seau 7 ori a estu în faci'a locului în fia-care comuna d'in acestu cercu si apoi totu spre diu'a dominice, dandu ordinu judelui comunale, ca atunci, pana ce serbedia cultulu divin, seau dupa cum e dīst'a „pana e pop'a în beserica” se adune totu satu, si juratii se aduca în mediu-loculu comunei de la fia-care sateanu boa, vaca, oia seau ce va află, ne bagandu în seama că seau nu e detoriu cu dare, seau e detoriu numai cu 1 seau 2 fl. Se intielege de sine, că judele si juratii i implinescu ordinulu, avendu frica de dinsulu de candu le amesură cu vergean'a: Si asiā la cultulu divin nu e numai pop'a cu cantorele, ba adese ori nici acēsti-a, de-ora-ce si dīsii inca alerga dupa bani imprumutu prin satele vecine, că se-si scota dobitocele d'in manile mariei sale (numai acestu titlu în primesce, admoniandu si injurandu pre acelu-a care aru indrasni a lu agrai altcum). Tote aceste nu le scriu d'in audiu, ci chiaru d'in esperintia, că-ci chiaru domineca în 8 dec. a. c. am avutu trist'a norocire a le vedē în comun'a de unde ve scriu acēste orduri, cum eră în tulburare totu poporulu si beserica fora de popa si cantore: Cu tote că preotulu locale l'a provocatu că se nu conturbe poporulu în dī de serbatore si se-i lasse si debitocele nefiendu detoriu numai cu rat'a ultima a anulu acēstui-a; dar' elu nici seama n'a luatu de provocarea preotulu, ci si-a continuatu oper'a inceputa. — Multi d'in popor castiga denariulu cu care e detoriu, inse suspina candu vedu, că dupa 1 fl. platescu 20 cr. esecutiune si 10 cr. interdiuriu, de si ratele tote si le-a platitu regulatu si cu nemic'a nu e în restantia. — Au nu-i calamitate, nu-i plaga unguresca acēst'a pre capulu poporulu romanu! Nu e de ajusuu darea grea, ni mai tribuescu inca si esecutori, cari belescu si despoia!

Parparitia.

Lueriu, in dec. 1872.

Onorab. Dle Red. Cetindu corespondenti'a dein Sabliu cu dat'a 27. nov. 1872, apparuta în „Telegr. Rom.” Nr. 27. a. c. Ve rogu se benevoiti a da locu în colonele pretiutulu dinariu ce redigetii obiectiuniloru ce am ale face acellui corespondente.

Die X. Nu atribui reulu cellu mai mare numai des

binarei natiunei romane in dome confessiuni, profesodie omulu ori ce confessiune, deca voiesce a fi filiu adevratu allu natiunei s'alle — pote se fia: acfi bine Dle X., ca cei, cari se pretendu a lucra in interessulu ei, se facu unelte in mana acellorua, cari se incerca a-i da lovitura mortale. Sa trecu preste acestea, se vinu la obiectu.

Te plangi si strigi in lumea larga, ca proselitismulu ve ataca chiaru in sanctuariulu Archidiecesei Sabiene, prein promisiuni si favoruri insiella multi teneri a trece la unire; nu sciu ceilalti, cari au trecutu de la ortodoxia la unire de ce favoruru sunt impartesiti, nu am nemicu cu acei-a, ci numai de caus'a mea se vorbescu.

Indata dupa absolverea Gimnasiului, am voitu se, facu passulu acestu-a — ce lam facutu acumu, — dar' ca se nu intorcu bucuria parentilor mei in intristare-i-am ascultatu, am imbracisiatu cariera pentru a fi lucratoriu in vii'a Domnului, cu dorulu, ca la tempulu seu, candu essistentia mea nu va fi intru tote conditionata de parentii mei, se facu acestu passu.

E dreptu Dle X! ca in trecerea mea prin Blasiu, am facutu, o vedinta Pr. S.Sale Par. Aepu, i-am descoperitu dorintia, fara nece o amentire de a intra in statulu clericale seu a competá vre o parochia, nu mi-a facutu nici o promisiune — cumu dici Dta Dle si numai atáta, ca daca am ajunsu la aceea convingere si me indemnata consueti'a voiu fi primitu. De atunci nice o corespondentia d'in Blasiu in privintia acest'a, nece nu am descoperitu scopulu meu la neme, si totu-si inculpedi Dle X. pre S.S'a Par. Negrutia si pre Domnulu protop. Crisianu, dar' eu man'a pre pieptu dfou, ca nece unulu, nece altalu nu au sciutu de planulu meu. Mai dici si aceea Dle X. ca eu asiu fi primitu conceptulu chiaru d'in Blasiu, nu ai simtitu o remuscare, candu ti a trecutu prin idea o astu-feliu de calumnia, fii bunu intreba numai pre teolog. G. L. si-ti va spune, daca am decopiatu supplic'a de pre conceptu d'in Bl.; in diu'a candu am scrisu supl. am primitu o epistola de copritu lungu si acela a trecutul prin capulu D'talle de conceptu primitu d'in Bl., — nu m'am facutu advocatu nemenui, dar' in causele melle nu am cam alergatu la altulu, si cu atátu mai pucinu la Dta se-ti ceru consultari.

Da, Dle X. ! am avutu o conduita mediocre, pentru ca, ca teologu tare adeseori, ma in tota noptea mi-s'a deschisu port'a seminarului venindu de la jocurile de hasardu, de prin ospetarie etc. (?)

Chiaru candu ar' fi dupa cumu dici Dta, credu ca nu ai fi atátu de generosu, si umanu, cátu se numi detragi d'in meritu si demnitate, iu astfeliu de impregiurari, o conduita mediocre ai numi-o scandalosa.

Deca Pr. S. Sa Par. Aepu si Met primesce in pre care o ar cipatoresce turm'a, si lepadature dupacumu dici Dta Dle X., atunci pentru ce te plangi in contr'a proselitismulu? pentru ce strigi, ca se face prevericatiune in baserec'a or.? Nu te amari! ci d'in contr'a, canta, bucura-e si salta, ca ve curatiti de gunoie si remaneti numai cu florea; me miru, ca se scapati de lepra cumu nu i laudi pre cei ce trecu la unire, ca cu atátu se le surida unu venitoriu mai securu, asiá cátu se nu fia siliti a se reinterce la ortodossia, si batendu, se li-se deschida, si Dta Dle X. se te afii deodata era cu lepra pre anim'a D'talle.

Cele instrate in „Teleg. Rom.“ nu tisunt cunoscutu d'in marturisirea mea propria facutu insintea fostiloru mei colegi ci le scoti d'in descoporiea si mentiun'a acellui-a, care sa restornatu in grop'a parata pentru altulu.

Nu promisiuni, nu favoruri m'a indemnata se trecu la unire, ca-ce, se sciu ca ori si ce venitoriu tristu, ori si ce sorte misera me asteapta ca unita, totu-si, tote greutatile le voiu supportá cu patientia, fiendu ca am satisfacutu conscientiei.

T. Stavilla.

Top'a-Sancraiu, in dec. 1872.

Stimate Dle Redactoriu!

In numerulu 115 alu pretiutulu diariu „Fed“ s'a publicatu unu estrassu dein una corespondentia lunga „De langa rinlu Almasiului in care unu corespondinte anonimu voiesce a negá cu tote potarile ce si dea pote pi; si deca nu vede.

Spre lamurirea adevrului si spre a me poté escusá innantea publicu. cetitoriu de adevrat'a acusa, cu care me condemna coresp. anonimu, si pana voiu pasi in antea mai mariloru mei spre a me justificá si in antea acelor'a, voiu face reflesiunile la reutatis'a corespondintia, care der oga nu numai mie, ci si intregulu tractaalu Clusului.

In anul 1868, am venitu de preotu ordinariu promovatu in comun'a T o p ' a - S a n c r a i u, unde mai intau am avutu lupte nespusa pana am potutu aduce poporulu ca se edifice casa parochiale, siura, celariu, granariu etc., fiendu ca cele remase de antecesorulu meu au fosu ale densului.

Acestea inca nu se edificara si avuiu lupta nepusa pentru redicarea scolei, care era in ruinare totala. si cu tote, ca dlu coresp. afirma, ca scola e in stare pucinu in-bucuratoria, tetu-si pre caracterulu meu preotiescu d'icu, cum-ca e in stare esemplaria. Investimentulu inca nu-e mai slabu ca in alte comune. Copii inca frecuentia regulatu orele. Deintre 75 copii in datorati a frecuentá scola, in octobru numai 10, in noemvre 17, na cercetatu regulatu, ce se pote vedé d'in lista de lenevire, tramisa oficiulu propo-

pescu sub nr. 50 si totu-si Coresp. anonimu nega cu man'a in capu tote aceste, afirmandu ca scola si instructiunea d'in negrigitia si indiferentismulu preotulu locale e in una stare pucimu mangaietoria si copii numai cate unulu multu doi frecuentedia scola. Pre semne ds'a se tene de aceia, dupa dis'a psalmistulu, „ochi au si nu voru vedé etc. sean de aceia, cari tenu capra de cornu si jura, ca e siuta. Domne erta-i, ca nu scie ce face!

Coresp. anonimu trece apoi la afirmarea tendentiosa, invinovetandu-me ca n'asiu indemná pre poporeni se si-dee pruncii la scola, nu-i suatuescu se-i tramita la Clusiu, unde sunt 3 gimnasie, n'am griegie de turm'a, legata de conscientia mea; dein care causa poporulu se desmoralise dia dandu-se stricatielorlu beutire ale gidanulu d'aci, cu care facundu-me frate da cruce, me numesce inca si retacitu.

Ca afirmatiunile d. coresp. sunt numai scorniture calumniatoria de la inceputu pana in fine lu-potu conviuge, deca va veni in faci'a loculu si va vedé una scola frumosa in mediuloculu comunu, asemenea va, vedé protocoalele de lenevire, va vedé si pruncuti amblatori la scola in numeru destulu de frumosu (si nu unu, multu doi). Va poté intreba de sateni, ca facu-le invetiaturi cu privire, ca se si-cultivedie tenerimea, se si-tramita pruncii la Clusiu, unde ai mei 2 prunci frecuentedia, va poté se stilicesca totu de la sateni deca, am lasatu vre o domineca se treca fara invetiaturi religiose basericesci. Si numai decátu se va conviuge, cumca afirmatiunile dsalle sunt numai scorniture reutaciose si inventate cu scopu de a me inegrí in antea superioriloru mei; cari le sciu tote aceste, si de la cari inca se va poté covinge.

In fine vorbesce d. coresp. anonimu despre. speculatiuni ce o facu eu cu gidanulu, preferindu, ca unu gidanu se fia notariu comunale dupa ce apoi eu se fia inspectore orfanalu. Intru adeveru candu ai inventatu asiá ceva a debuitu se suferi de morbulu numitu langore, ca-ci numai in acestu morbu buiguescu omenii, ca-ci de n'ai fi patimutu de acestu morbu ai sci, cumca pre notariulu gidanu nu lam alesu noi, ci dupa abdicarea antecesorulu meu, judele proc. la denumitu interimelmente pana la noua alegere, care se va intempra dupa legile mai nou'a; ai sci, ca acum nu se mai alegu notarii comunali ci cercuali.

Precum se vede esti in obscuritate si cu alegerea in spectoriloru orfanali. Pre mine m'a inbiatu judele procese primescu inspectoratulu orfanale comunale; dara eu am respinsu escusandu-me, ca ocupatiunile nu me lasa a primí acestu oficiu. Apoi care inspectoratu intielegi D'ta, celu comitatensu, sean celu cercuale ori celu comunale? nu sciu, destulu ca nece unulu nece altulu nu depinde de la notariulu gidanu, cu care dici, ca facu speculatiuni, fara de la comitatu. Vedi dle coresp. anonimu cátu de chiaru ti-se vede si d'in acesta afirmare inim'ati negra!

Cu tote aceste de si nece un'a d'in afirmatiunile dtale nece umbr'a adevrului nu potu avé, nece in antea omeniloru, nece inantea lui D'dieu; totu-si pre caracterulu dtale, deca lu possedi inca, te provocu ca in termen de 8 zile, pre langa documente demne de crediamantu, se esi de dupa culise la lumina si seti documentedi afirmatiunile.

In fine ti-sfatuescu dle coresp. anonimu a nu inegrí pre nime cu acele patimi, in cari tocmái bolesci Dta. Au nu dta persecutedi pre unu notariu roma nu qualificatu dupa recerintia tempulu presente, pana la un'a, in contielegere cu unu gidanu d'in vecinatatea dtale, si totu-si pre altulu lu-faci frate de cruce cu gidanii? Ei! domnule coresp. anonimu bine vedi dta aculu in vervulu siurei la altulu éru la dta nu vedi grind'a in ochi.

Ionu Bochisiu m. p.
parocu locale.

Burs'a de Vienn'a de la 28. dec.

Gráu de Banatu 86½ pundi, loco Arabon'a fl. 7.35, gráu ungurescu 80 pundi, loco Vien'a fl. 4.30 pentru 80 pundi. — Secara slovacesca 70 pundi, loco Galan-ha fl. 3.20 per 73 pundi, austriaca 80 pundi loco Penzing fl. 3.40. — Orzu ungurescu 72 pundi, loco Vienn'a fl. 3.33 per 73 pundi, orzu de pre pamentu viennesu 63 pundi fl. 3.25—3.40. — Ovesu ung. 48—52 pundi fl. 1.74 pana la fl. 2.06, asemenea ung. loco Arabon'a fl. 1.47—1.51.

Revist'a comerciala de septemana.

Pest'a, 30. dec. Comerciuulu graneloru d'aci a fostu forte viu la inceputulu septemanei trecute, si granele, mai alesu celle fine, se plateau cu cáte 5—10 cr. mai bine.

Farina, per centenariu viennesu d'impreuna cu saculu, sunt urmatoriele pretiuri in valuta austriaca: nr. 0. fl. 15.40; nr. 1. fl. 15.30; nr. 2. fl. 14.80; nr. 3. fl. 14.30; nr. 4. fl. 13.80; nr. 5. fl. 1.80; nr. 6. fl. 9.80; nr. 7. fl. 9; nr. 8. fl. 8; nr. 8½. fl. 6.80. — Taritie fine fl. 3. dur fl. 1.90; seu pentru 200 pundi, greutate vamale, nr. 0. fl. 28; nr. 1. fl. 27.25; nr. 2. fl. 26; nr. 3. fl. 25.25; nr. 4. fl. 24.50; nr. 5. fl. 20.75; nr. 6. fl. 17.75; nr. 7. fl. 15.57; nr. 8. fl. 14; nr. 8½. fl. 12.

Peri de porci 27½ cr. Pretiurile porumbulu: marfa noua fl. 3.60, centenariulu. Tergulu de porci la Vienn'a 25—27 cr; tergulu de Medling 25—26 cr.

Uasore de porce. Marfa de orasiu fl. 33—33½, cu butoiu cu totu fl. 31—31.50 fara butoia; americana fl. 27.—

29.— Clisa (lardu.) Marfa de orasiu fl. 31—32, afumatu fl. 32.50—33.50 — Seu fl. 80—81.

Petra de vinu se plateste bucurosu cu 35—36 fl., se intielege, daca marfa e buna, de gradulu supremu.

Spiritu, 55½—57 S'a vendutu la raffinatori in cantitate mai mare cu 56, la consumatori mari cu 55.25—55.50, in consumu cu cáte 56—56.50: marfa de cartofi, metoda vechia 56, marfa de drojde de gradu innaltu, fabricatu de Past'a si Pesta-Noua 58.50—59.

Prune, marfa de Bosni'a in saci cu fl. 11.25; marfa serbesca in butoie pana la fl. 11.25, in saci pana la fl. 10.50. Preste totu s'au trecutu 7—8000 cert. Liataru de prune-Marfa buna fl. 11—11.50 se afla inse si cu 10 fl.

Miere destilata 20.50—21 fl. Cera, d'in man'a dou'a 86—87 fl., cera de Slavoni'a 92—93.

Nuce, de la fl. 13½ si 14 au scadiutu la 13 fl. Cleiu pentru mesari, marfa uscata si fina 37—37½ fl. — Paprica (ardeiu) 26—27 fl. centenariulu.

Fructe cu pastare. Maserea de la 6—8 fl. lintea de la 4—6 fl. bobulu fl. 3.70—4.25 cent. vamale; apoi maculu 8—11 fl. mertia noua austr.; sementia de canepa 60 pundi mesura viennesa fl. 2.75—2.85. — Lucerna italiana 35—36 fl.; trifoiu rosu 27 fl.

Pei de oia, germane. cu lan'a pre ele fl. 3.20—3.80 parchia; serbesci si turcesci, 102 bucáti cu 115—125 fl. cele usiore si 130—145 fl. cele grele: pei de oia de Romani'a si de Banatu 102 bucáti usiore 130—140 fl., grele 145—155 fl. — Pei de mnelu, turcesci, 102 bucáti cu 94—98 fl.; pei de tiapu (capra) serbesci, 102 bucáti cu 145 fl. Pei nelucrate, de vaca de Germani'a 16—17 pundi 84 fl., 19—22 pundi 82 fl. pei de bou de Germani'a 24—28 pundi pana la 77 fl., de Ungari'a 28—30 pundi 75 fl. per centenariu; pei de vaca de Ungari'a parchia 30—31 fl.; pei americane 18—20 pundi 81—82 fl.; pei americani verdi 40—50 pundi 45 fl. centenariulu.

Pei lucrate, de la 40 pundi in susu 112 fl. centenariulu; pei germane 106—108 fl., de calitate mai fina pana la 110 fl. cent. Carometti (talpa italiana) de la 95 pana la 105 fl. cent., talpa grecesca 84—88 fl. — Pei de calu, calitate frumosa 120—130 fl. cent.; pei de vaca 155—165 fl.; pei de vaca, sure 11—13 pundi 145—155 fl. — Pei de vitieiu, calitate fina, imprimate 210—240 fl., argasite 225—240 fl., pei de lustru (vicsu) 20—22 pundi pana la 185 fl.; marfa mai mediocre fl. 265—270 centenariulu.

VARIETATI.

*(Invitare de pre prenumeratione) la unia foi'a belletristica romana „Familia.“ Prenumeratiunile pre an, currente se voru inchiaia cu nr. 52. Asiá dara ne rogamu a le renoi cátu mai curundu ca se potemu evita neregularitatile in espeditiune. Totu o data ne rogamu a recomandá foi'a nostra si altora, ca astfelu immultindu-se prenumerantii nostri, se potemu si noi implini cu atátu mai bine asteptarile publiculu. De la an. nou tote foile ung. si germ. d'in Pest'a si-au urcatu pretiuru loru de prenumer, foi'a nostra inse, cu tote ca pretiurile tipografice si de hartia s'au urcatu cu 25%, si in an. viitoriu va constá, ca pana acum'a, pre ½ annu 5 fl., pre unu annu 10 fl. Pentru Romani'a libera se primescu prenumer. numai pre 1 annu intregu cu 2 galbeni. — Prenumeratiuni a contu nu se mai primescu.

*(Numire) colonellulu Géza Fejérvári este numitu secretariu de stata la ministerulu militieloru (honvedu). Iuliu Ratiu subjude in cerculu Biletulu este transpasu in aceea-si calitate la judecatori'a cerculu de San-Nicolau.

*(Anniversarea a Metropoliei gr. ori.) In 24 dec. a. c. sa serbatu in Sabiu cu cuvenita solemnitate a opt'a aniversare de la infiintarea Metropoliei romane gr. ori. d'in Sabiu. Dlu arcimandritu N. Popea acelebratu miss'a si in preser'a si in diu'a aniversarii; era dlu Ionu Hania, protop, si directoriu institutulu teologicu-pedagogicu, rosti unu discursu, acomodatú festivitatii. Dupa aceea unu fromosu numeru de inteligenti laici si clerici se presentá metropolitulu si i manifestara sentiemintele loru de bucuria si felicitare.

*(Dechiaratiune si rectificare.) Cu cea mai vina bucuria inconscientiamu pre cu. publicu cetit. despre dechiaratiunea societatii „Romanismulu“ si a tenerimei studiose d'in Gratiu, primita in 30. dec. prin care, scirea, ca concordia intre tenerim. d'in Gratiu s'ar' fi cam lanceditu, se dechiará de neintemejata. Cu privire la dlu Alexi, stud. la universitate d'in Gratiu, care ni scrie, ca Dsa este suspionatu ca comunicatorulu acelei sciri dementite, avemu se dechiaramu conformu adevrului, ca Dlu Alexi nu ni-a comunicatu in acéta privintia nici una litera.

*(Curiositate.) Dupa unu diariu d'in Nou-Iork (Americu) vagonele de pre pamentu pusse in siru unele, dupa altele, aru ocupá una linia de 1000 miluri, si pretiuru loru s'ar' urca la 2.640,000 dollari.

*(Sasii in carnevalu.) „Kelet“ diariulu guvernamentale d'in Clusiu, scrie, ca: se vede ca fratii sasii sunt in credintia, ca carnevalu au sositu si maseandu-se cu

uncios'a faciară, latu la usi'a sa carui ministru nou cu adressede loru de incredere (!) De ce atât'a faciară? Alta facia, dieu, totusi nu voru capetă, că pelea feciei loru, cu care au prezentatu cele 12 puncte faimose si motivarea loru. „Kelet“ a nimeritu-o.

*(Iscusintia unui calugaru.) Unu calugaru de la schitulu *. ducundu-se, sunt câte-va dille, la *. intalnit pre drumu unu necunoscutu care incepit conversatiune cu dînsulu; pareu că este de o buna societate, si nară cu spiritu o multime de aventure. Afandu de la calugaru că eră insarcinatu cu veniturele monastirei sale, care avea proprietăți in apropiare, acestu omu i spusse, că si d'insulu eră d'in acellu-si locu, si că se intorcea dintr'o caletorie; apoi observandu calugarului că drumulu pre care mergea eră pre lungu, i aretă unulu mai scurtu prin padure. Căndu ajunsera in acesta padure necunoscutulu se dade josu, apucă calulu calugarului de freu, si i ceru barii sei. Calugarulu respunse, că crediusse a merge cu unu omu onestu, si că se mira de o cerere asié de strana. Necunoscutulu, respunse, că nu e vorb'a de nimicuri si că trebeu a lassă ori pung'a ori vietia. Nu portu — replică calugarulu — banii cu mine, dara bine-voiesce a me lassă sa me dau josu spre a gasi servitorulu meu si-ti voiu da o suta galbeni. Talharulu lassă pre calugaru sè puna piciorulu josu; acestu-a mersse de gasi servitorulu, scose o suta galbeni ce i avea in punga, dara in acellu-si timpu lua si unu pistolu si-lu ascunde in larg'a sa maneca. Intorcundu-se langa talharu i arunca pung'a cu banii josu. Necunoscutulu sè apleca spre a o luă; dara in acella-si momentu calugarulu lu intinde mortu pre pamentu, se sue pre calu, merge a informă justitia, si naredia aventur'a sa; se tramitte căti-va gendarmi cu d'insulu, gasesce cadavrulu inca pre saculu de bani josu, lu cauta si gasesce in pusunarulu talharului siese fluere de diferite marimi; se luă celu mai mare, si fluera cu d'insulu, éta că alerga de-o-data diece alti talhari armati; ei s'au aperatu prea bine; duoi dintr'insii au fostu omoriti éra pre cei-l-alti i-ai prinsu si i-au adusu cu buna eacorta in orasiulu vecinu.

*(† Necrologu.) Neindurat'a morte cu man'a s'a ghiaciosă rapf éra una flore de buna sperantia d'in sinulu natiunei remane! Ionu G r o z ' a, jur. de an, I. si voluntariu la lini'a imp. de infant. nr. 37. in 26. dec. la 3. ore dupa media-di, dupa una sufferintia de trei septemane in spitalulu milit. d'in Orade-Mare s'a mutatu la cele eterne. Unicululu fiu la parentii sei, decesse departe de sinulu caldurosu alu dulciloru parenti. Potemu dice cu tota firmitatea toti cari l-cunosceamu, că natiunea romana a perdutu in tr'ensulu unu adeveratu fiu alu dorintieloru si sperantieloru sale. Ddieu sè mangaie pre tristii parenti, éra fericitululu: Fia-i tierin'a usiora!

*(Recompensa pentru fromseti'a perduta.) Unu juna artista englesă a intentatu processu de desdaunare contra societății calei ferrate a orasiului Londr'a. Inurm'a cionirei vogoneloru adeca, la statiunea d'in Kensington artist'a fu trantita pre padimentulu vagonului in care eră, si se sculă greu ranita in frunte si la genunchi, dupa ce jacu multa vreme fara a sci de sine. Judecatorii aflara, că fromseti'a nedisputata si elegantia ambletului ei intr'adeveru au fostu unu mare capitalu pentru ea, si că prin acésta cadere au suferitu tare, deci au condamnatu numit'a societ. se solvesca artistei 40,000 franci desdaunare.

*(Diurnalistic'a in America.) Unu catalogu despre press'a americana constata, că pana in 15 sept. a. c. in statele unite au apparutu 507 diuarie in fia care diua, 105 de 3 ori, 110 de 2 ori si 4750 odata pre septamana, apoi 84 cari appareau in fia care a 3 sept. 91 d'in 2 in 2. septemane, 685 in fia care luna odata, 4 in fia care a 2 luna si 55 cari appareau in fia care quartalu odata; deci la-o-lalta 6328 diuarie, cu 449 mai multe că in an. trecut. 664 d'in totalitatea diurielor au preste 5000 abonati.

Sciri electrice.

Z a g r a b i ' a, 28. dec. Diuarulu „Obzor“ demintesce categorice scirea scornita d'iu parii oficiose că deputatiunea regnicolaria croata aru fi retrassu séu aru retrage pretensiunea, referitoria la numirea bannului fara contrasemnatiunea ministriului presiedinte ungurescu.

B u c u r e s c i, 28 dec. In siedintia d'in asta séra senatulu respinse cu 28 contra 12 voturi motivele senatoremului Desliu, d'a a dá guvernului in cestiunea calliloru ferrate votu de neincredere si d'a nu acceptă liniile dupa cum se afla elle asta di, si trecu la ordinea dillei.

V i e n ' a, 30. dec. Proiectulu despre reform'a electorale se va presintă in prossim'a siedintia a Reichsrahtului, in 15 jan. Guvernulu tiene immultirea numerului deputailoru de discutavera. Guvernulu va satisfacé dorintiei d'a immulti numulu dep. urbani si rustici d'in Austri'a inferioara.

B e r o l i n u, 20. dec. Diurielor d'in Posen si Königsberg li sa comunicatu officialmente, că

voru fi sequestrate, daca voru publică essepturatiunele, rostite de pap'a in allocutiunea sa d'in urma contra Germaniei.

C o l o n i ' a, 30. dec. D'in Rom'a se comunica diuarulu „Köln. Zeitung“ că Stumm, secretariulu legationale, aru fi comunicatu cardinalului Antonelli, demandatiunea primita, că elu (Stumm) sè se departeie pre unu tempu nedeterminatu, si că asta-di a si caletoritu la Berolinu.

A t e r ' a, 30. dec. D'intre poterile mari, la consultarea Italiei si Franciei numai Russia si a offeritu pana acum'a medilocirea sa, si a recomendatu barbatiloru cabinetului grecescu moderatiune si impacatiune; cele-lalte poteri inca n'au facutu neci unu pasu.

R o m ' a, 30. dec. Sciri italiene annuncia, că secretariulu germanu de la scaunulu papale, Stumm, aru fi caletoritu; se crede, că in momentu nu va fi supplinitu; se dice că caletori'a sa aru stă in strinsa legatura cu portarea vaticanului facia de Germani'a.

Burs'a de Vien'a de la 30. decembre, 1872.

5% metall.	66.40	Londra	109.55
Imprum. nat.	70.30	Argintu	108.80
Sorti d'in 1860	101.75	Galbenu	5.19
Act. de banca	963.—	Napoleond'or	8.76.—
Act. inst. creu.	331.50		

Propriet., edit. si red. respundiet.: ALES. ROMANU.

Eu Vilelmin'a Rix

dechiaru prin acésta publice, că eu, vedu'a dupa Dr. A. Rix, de 16 ani sum singur'a si unic'a producatoria a adeveratei si nefalsificatei

Past'a Pompadour originala

fiindu că numai eu singura cunoscu secretulu preparatiunii. Anunciandu deci prin acésta, că numit'a Past'a Pompadour de acum incolo se pote afla nefalsificata numai la locuinta mea, Vien'a, strad'a „grosse Mohrengasse“ nr. 14. trept'a I, usi'a 62, admoniezu sè nu se cumpere la nime altulu acésta pasta, fiindu că de presente nu tienu neci unu depositu, si neci o filiala, si tote depositele de mai innainte le-am disolvatu pentru falsificările obvenite. Adeverat'a Past'a Pompadour a mea, numita si Past'a Hirculosa, nu si-va sminti neci candu efectulu; succesulu acestei Paste pentru faci'a omului e preste tota acceptarea si este uniculu medilocu garantatu spre grabnic'a si sigur'a alungare a totoruru sgrabuntieloru, peteloru, cosiloru, bubitieloru si alu niceloru de pre facia. Garanti'a intru atât'a e de segura, in cătu daca medicin'a remane fără effectu, banii se voru dá inderetru.

Una tegula de acésta Pasta escelenta, d'impreuna cu instructiunea, costa 1 fl. 50 cr. — Tramisu per „Nachnahme.“ Epistolele de procuratiune sunt de a se adresă cătra Vilelmin'a Rix, Dr. Witwe, Vien'a, innere Stadt, Adlergasse nr. 12.; pentru placerea onoratiloru mei partinitori, daca mi-voru incredintiá unelo comisiuni mice despre diverse articuli, voiu dispune că sè se esecute fără a computá vre o provisiune.

Adresse de multiamita nu se voru publică.

[20-24]

Imbracamintea baa de ierna este si remane scutul celu mai bunu contra frigului.

Marfa pentru ierna,

d'in cea mai curata lana, carea, precum se scie, scutesce corpulu contra ori si carei temperaturi stricatiuse, si pentru aceea este neaperatu necessaria pentru conservarea sanetății in tempulu celu aspru de toamna si de ierna.

Manusie

d'in cea mai buna materia de Buxking de lana englesesca.

- 1 parechia pentru domni cr. 50, 70, 90.
- 1 " " " captusite cr. 70, 90, fl. 1.20.
- 1 " " " duplice, prea-finu tamburate fl. 1, 1.20, 1.40
- 1 " " dame cr. 40, 60, 80.
- 1 " " " captusite finu cr. 60, 80, fl. 1.
- 1 " " " duplice, prea-finu tamburate cr. 80, fl. 1.20,
- 1 " " copii, dupa marime cr. 30, 40, 50.
- 1 " " " captusite cr. 50, 60, 80.

Stafuri de caletoria si de alta natura, d'in lana curata, coloritul si desemnarile cele mai frumose.

- 1 bucata pentru domni cr. 70, 90, fl. 1.20, 1.50,
- 1 " " " indouita lungi fl. 1.20, 1.80, 2,
- 1 " " " dame cr. 50, 60, 80, fl. 1, 1.20.
- 1 " " " copii cr. 40, 60, 80.

Incalditori de pulsu, calitatea cea mai buna.

- 1 parechia pentru domni cr. 25, 40, 50.
- 1 " " " dame cr. 25, 35, 45.
- 1 " " " copii cr. 15, 25.

Corsete sanitare de bumbacu séu lana curata.

Acestea scutescu pre omu iern'a de ori-ce recire, pentru aceea sunt tare de recomendatu.

- 1 bucata pentru domni cr. 90, fl. 1.20, 1.40.
- 1 " " " calitate prea-fina fl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " " dame fl. 1.20, 1.40.
- 1 " " " calitate prea-fina fl. 1.80, 2.50.
- 1 " " " copii cr. 70, 85, fl. 1.
- 1 " " " calitate pre-fina fl. 1.20, 1.50 1.80.

Iamene sanitare.

- 1 parechia pentru domni fl. 1, 1.50, 2.
- 1 " " " " prea-fine fl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " " dame fl. 1.20, 1.50, 2.

Ciorapi sanitari scurti si lungi d'in lana curata.

- 1 parechia ciorapi scurti pentru domni cr. 30, 40, 50, 60.
- 1 " " " lungi " dame cr. 70, 80, 90, fl. 1.
- 1 " " " pentru copii cr. 25, 35, 45, 60.

Ciorapi de venatu lungi.

- 1 parechia sorta innalta, calitate pre-buna fl. 1.80
- 1 " " dintre cei mai mari si mai buni fl. 1.60, 1.90.

Gulere pellerine pentru dame,

innalte, elegante, la intrarea in baluri si la visite.

- 1 bucata fl. 2.50, 3.50, 4.50, 5.

Talpe la ghetete (papuci),

acesta, daca se punu in ari-ce incaltaminte, tienu piciorulu sventatu si caldu, si astfelu d'in punctu de vedere altu sanetati sunt tare de recomendatu

- 1 parechia pentru dame cr. 25.
- 1 " " " domni cr. 30.

Marfa aici indicata si offerita se pote capetă in asemenea calitate numai si numai la

A. FRIEDMANN, Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.

Cumperatorii cu redicta capeta rabbatu.

[4-12]